

TEKST 22: William af Tyrus om Jerusalem under muslimsk herredømme

Den kristne ærkebiskop og krønikeskriver, William af Tyrus (1130 – 1186) skrev et værk om Jerusalems historie, der bl.a. omhandler tiden før og under korstogene. I nedenstående uddrag opsummerer han sit syn på tiden under det muslimske herredømme fra 600-tallet til 1099.

5 Under den romerske [byzantinske] kejser Heraclius¹ regeringstid havde Muhammeds ødelæggende lære ifølge gamle fortællinger og orientalsk tradition opnået solidt fodfæste i Orienten. Denne førstefødte søn af Satan erklærede fejlagtigt, at han var en profet sendt fra Gud og vildledte dermed landene i Østen, især Arabien. De giftige frø, som han såede, gennemsyrede således disse områder, idet hans efterfølgere anvendte sværd og vold, i stedet for prædiken og
10 formaning, for at tvinge folk, uanset hvor modstræbende de var, til at omfavne profetens fejlagtige læresætninger. [...]

Visse omstændigheder havde gjort denne erobring af Orienten let. Et par år før denne fandt sted, havde den førnævnte Chosroes² invaderet Syrien med våbenmagt. Chosroes ødelagde byer og nedbrændte de omkringliggende områder, han ødelagde kirker og fængslede folk. Så
15 indtog han den hellige by, dræbte 36.000 af dens borgere, og førte bort med sig til Persien Herrens Kors. Han førte ligeledes Zacharias, biskoppen af Jerusalem, bort med sig som fange, samt de overlevende indbyggere i byen og det omkringliggende land. [...] Derefter invaderede kongen [Chosroes][det byzantinske] imperium med væbnet styrke, og lagde dets landområder øde. [...] Efter at han havde erobret de øvrige lande, der var under romersk [byzantinsk] herredømme, tog han til sidst Syrien, som det er blevet nævnt, og enten dræbte eller førte folk væk med
20 sig til Persien.

Derfor, da araberne trængte ind i landet, fandt de det forladt og benyttede sig straks af den uventede mulighed for at bringe det under deres magt. De påførte Jerusalem, byen elsket af
25 Gud, den samme skæbne, men de skånedes få indbyggere, der stadig opholdt sig der, for at disse kunne tjene dem ved at betale stor tribut. De tillod de erobrede folk at genoprette de ødelagte kirker, at have deres egen biskop, og at følge den kristne religion uden tilbageholdenhed. [...]

Således blev den hellige by, elsket af Gud, på grund af vores synder [i år 638] underlagt vantro fjenders dominans. I firehundrede og halvfems år udholdt den det ufortjente trældomsåg og
30 løbende trængsler, selv om betingelserne for denne trældom varierede. Med begivenhedernes hyppige skiften, skiftede den ofte herskere, og i overensstemmelse den enkelte fyrstes karakter oplevede den både lyse og mørke intervaller. Dens tilstand blev ligesom en syg mand bedre eller værre i overensstemmelse med tidens fordringer, men fuld helbredelse var umulig, så længe den var undertrykt af despotisk magt udøvet af vantro fyrster og en gudløs nation. [...]

¹ Heraclius (Heraklios): Byzantinsk kejser 610-641

² Chosroes II (590-628): persisk konge. Han førte med succes krig mod det byzantinske rige. Han erobrede og plyndrede 614 Jerusalem og tog bl.a. Herrens Kors med sig. Efter den byzantinske kejser Heraclius senere havde besejret perserne, og Chosroes var blevet snigmyrdet, blevet korset tilbageleveret i 628.

Hvis læseren ønsker at vide, hvor ofte og hvor intenst, Jerusalem, tilbeder af Gud, og det omgivende land led under de hyppige ændringer af forhold, omstændigheder og herskere, som hun oplevede i løbet af denne overgangstid, lad ham da læse '*Gerninger udført af Orientens fyrster*'.³ I dette værk har jeg med megen flid kompileret et kronologisk referat af begivenhederne i fem hundrede og 70 år, fra tidspunktet for den falske profet Muhammed til i dag, der er for os er år 1182 efter Herrens af inkarnation.

J. M. Rosenløv: *Kalifatet – Dets ekspansion og det muslimske herredømme i Palæstina og Syrien* (2014)

10 *Historia rerum in partibus transmarinis gestarum* I.3. Her efter E. A. Babcock (overs.): *A History of Deeds done Beyond the Sea*, I-II. New York 1976. I:60-65.

³ *Gesta orientaliū principium* - dette værk er ikke bevaret, men William benytter sandsynligvis en forkortet udgave af dette skrift i de første syv kapitler af nærværende værk.